

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2020,

kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o místních poplatcích

Čl. I

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 184/1991 Sb., zákona č. 338/1992 Sb., zákona č. 48/1994 Sb., zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 185/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 229/2003 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 348/2009 Sb., zákona č. 183/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 300/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 174/2012 Sb., zákona č. 266/2015 Sb., zákona č. 170/2017 Sb. a zákona č. 278/2019 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se písmeno f) zrušuje.

Dosavadní písmeno g) se označuje jako písmeno f).

2. V § 1 se na konci písmene f) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno g), které zní:

„g) poplatky za komunální odpad.“.

3. V části druhé se hlava VI včetně nadpisu zrušuje.

Dosavadní hlava VII se označuje jako hlava VI.

4. V části druhé se za hlavu VI vkládá nová hlava VII, která včetně nadpisu zní:

„Hlava VII

Poplatky za komunální odpad

Díl 1

Obecné ustanovení

§ 10d

(1) Poplatky za komunální odpad jsou

- a) poplatek za obecní systém odpadového hospodářství a
- b) poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.

(2) Obec může zavést pro poplatkové období pouze jeden z poplatků podle odstavce 1.

Díl 2

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

§ 10e

Subjekt poplatku

Poplatníkem poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je

- a) fyzická osoba přihlášená v obci nebo
- b) vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce.

§ 10f

Předmět poplatku

Předmětem poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je jednotlivá možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství, která je dána

- a) přihlášením v této obci,
- b) vlastnictvím jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která se nachází na území této obce.

§ 10g

Osvobození od poplatku

Od poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je osvobozena osoba, které poplatková povinnost vznikla z důvodu přihlášení v obci a která je

- a) poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v jiné obci a má v této jiné obci bydliště,

- b) umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,
- c) umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého,
- d) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo v chráněném bydlení, nebo
- e) na základě zákona omezena na osobní svobodě s výjimkou osoby vykonávající trest domácího vězení.

§ 10h

Výše poplatku

(1) Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství činí nejvýše 1200 Kč.

(2) Poplatek se v případě, že poplatková povinnost vznikla z důvodu přihlášení fyzické osoby v obci, snižuje o jednu dvanáctinu za každé dílčí období, na jehož konci

- a) není tato fyzická osoba přihlášena v obci, nebo
- b) je tato fyzická osoba od poplatku osvobozena.

(3) Poplatek se v případě, že poplatková povinnost vznikla z důvodu vlastnictví jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci umístěné na území obce, snižuje o jednu dvanáctinu za každé dílčí období, na jehož konci

- a) je v této nemovité věci přihlášena alespoň 1 fyzická osoba,
- b) poplatník nevlastní tuto nemovitou věc, nebo
- c) je poplatník od poplatku osvobozen.

Díl 3

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

§ 10i

Subjekt poplatku

Poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je

- a) fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště, nebo
- b) vlastník nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba.

§ 10j

Předmět poplatku

Předmětem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je odkládání směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, která se nachází na území obce.

§ 10k

Základ poplatku

(1) Základem dílčího poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci za dílčí období je

- a) hmotnost odpadu odloženého z nemovité věci za toto dílčí období v kilogramech připadajícího na poplatníka,
- b) objem odpadu odloženého z nemovité věci za toto dílčí období v litrech připadajícího na poplatníka, nebo
- c) kapacita soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad za toto dílčí období v litrech připadající na poplatníka.

(2) Obec zvolí pro poplatkové období jeden ze základů podle odstavce 1.

(3) Hmotností nebo objemem odpadu odloženého z nemovité věci za dílčí období nebo objednanou kapacitou soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na dílčí období připadající na poplatníka je

- a) podíl
  1. hmotností nebo objemu odpadu odloženého z této nemovité věci za dílčí období nebo objednané kapacity soustředovacích prostředků pro tuto nemovitou věc na dílčí období a
  2. počtu fyzických osob, které v této nemovité věci mají bydliště na konci dílčího období, nebo
- b) hmotnost nebo objem odpadu odloženého z této nemovité věci za dílčí období nebo kapacita soustředovacích prostředků pro tuto nemovitou věc na dílčí období v případě, že v nemovité věci nemá bydliště žádná fyzická osoba.

(4) Obec může určit minimální základ dílčího poplatku, který činí nejvýše

- a) 10 kg, pokud je základem hmotnost odpadu,
- b) 60 l, pokud je základem objem odpadu nebo kapacita soustředovacích prostředků.

§ 10l

Sazba poplatku

Sazba poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci činí nejvýše

- a) 6 Kč za kg, pokud je základem hmotnost odpadu,
- b) 1 Kč za l, pokud je základem objem odpadu nebo kapacita soustředovacích prostředků.

§ 10m

Výpočet poplatku

(1) Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci se vypočte jako součet dílčích poplatků za jednotlivá dílčí období, na jejichž konci

- a) měl poplatník v nemovité věci bydliště, nebo
- b) neměla v nemovité věci bydliště žádná fyzická osoba v případě, že poplatníkem je vlastník této nemovité věci.

(2) Dílčí poplatek za dílčí období se vypočte jako součin základu dílčího poplatku zaokrouhleného na celé kilogramy nebo litry nahoru a sazby pro tento základ.

§ 10n

Plátce poplatku

- (1) Plátcem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je
- a) společenství vlastníků jednotek, pokud pro dům vzniklo, nebo
  - b) vlastník nemovité věci v ostatních případech.
- (2) Plátce poplatku je povinen vybrat poplatek od poplatníka.

Díl 4

Společná ustanovení

§ 10o

Poplatkové období a dílčí období

- (1) Poplatkovým obdobím poplatků za komunální odpad je kalendářní rok.
- (2) Dílčím obdobím poplatků za komunální odpad je kalendářní měsíc.

§ 10p

Solidární poplatková povinnost

Spoluvlastníci nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně.

§ 10q

Jednotky

Ustanovení o nemovité věci se použijí obdobně i na jednotku, která je vymezena podle zákona o vlastnictví bytů, spolu s touto jednotkou spojeným podílem na společných částech domu, a pokud je s ní spojeno vlastnictví k pozemku, tak i spolu s podílem na tomto pozemku.

§ 10r

Nemovitá věc vložená do fondu

Na svěřenský fond, podílový fond nebo fond obhospodařovaný penzijní společností, do kterých je vložena nemovitá věc, se pro účely poplatků za komunální odpad hledí jako na vlastníka této nemovité věci.“

5. V § 11 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Pokud obec zavedla poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci a zvolila v obecně závazné vyhlášce základ dílčího poplatku podle § 10k odst. 1 písm. a)

nebo b), vyměří správce poplatku plátcí poplatků platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. Není-li takový plátců, vyměří poplatky správce poplatků poplatníkovi. Poplatek je splatný ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení platebního výměru nebo hromadného předpisného seznamu. Pokud plátců neodvede nebo poplatník nezaplatí tento poplatek včas, může jim správce poplatků vyměřit platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem zvýšení neodvedeného nebo nezaplaceného poplatku, nebo jejich části, až na trojnásobek. Toto zvýšení je příslušenstvím poplatku a je splatné ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení platebního výměru nebo hromadného předpisného seznamu.“.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

6. V § 14 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Obec v obecně závazné vyhlášce, kterou zavádí poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, zvolí jeden z dílčích základů tohoto poplatku a může určit minimální dílčí základ tohoto poplatku.“.

7. V § 16a se slova „podle § 10b“ nahrazují slovy „za obecní systém odpadového hospodářství“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Pro poplatkové povinnosti u poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související se použije zákon č. 565/1990 Sb. a obecně závazné vyhlášky vydané na základě jeho zmocnění, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Obec může za poplatkové období roku 2021 vybírat poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který zavedla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Pro poplatkové povinnosti u tohoto poplatku, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související, vzniklé v poplatkovém období roku 2021, se použije zákon č. 565/1990 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a obecně závazné vyhlášky vydané na základě jeho zmocnění, účinné ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Od poplatku za obecní systém odpadového hospodářství podle zákona č. 565/1990 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se v dílčím období osvobozuje fyzická osoba, která má na konci tohoto dílčího období bydliště v jiné obci, je v této obci poplatníkem poplatku za komunální odpad podle § 161 odst. 3 zákona č. .../2020 Sb., o odpadech, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a které poplatková povinnost vznikla z důvodu přihlášení v obci.

4. Obec nemůže zavést poplatky za komunální odpad podle zákona č. 565/1990 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, za poplatkové období roku 2021, ve kterém

- a) má podle § 161 odst. 3 zákona č. .../2020 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zaveden poplatek za komunální odpad, nebo
- b) má podle bodu 2 zaveden poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, nebo
- c) vybírá podle § 161 odst. 1 zákona č. .../2020 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, úhradu za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

5. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů se pro účely jeho placení považuje za poplatek za obecní systém odpadového hospodářství.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o živnostenském podnikání

Čl. III

V § 3 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 281/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 38/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 155/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 199/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 91/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 304/2016 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 261/2017 Sb., zákona č. 171/2018 Sb. a zákona č. .../2019 Sb., se na konci písmene a) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno am), které zní:

„am) činnost provozovatelů kolektivních systémů zákona o výrobcích s ukončenou životností.“

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o daních z příjmů

Čl. IV

V § 19 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 267/2014 Sb., písmeno zc) zní:

„zc) příspěvky provozovatelů solárních elektráren nebo výrobců podle zákona upravujícího výroby s ukončenou životností plynoucí provozovateli kolektivního systému podle zákona upravujícího výroby s ukončenou životností, pokud jsou použity na zajištění plnění povinností zpětného odběru, zpracování a využití nebo odstranění výrobků s ukončenou životností s výjimkou nákladů na zřízení sběrného místa provozovatele solární elektrárny, a příspěvky osob, které uvádějí na trh nebo do oběhu obaly, plynoucí autorizované obalové společnosti, pokud jsou použity na zajištění plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů,“.

Čl. V

Přechodné ustanovení

Pro daňové povinnosti u daně z příjmů za zdaňovací období započatá přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související se použije zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

Čl. VI

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 244/1994 Sb., zákona č. 132/1995 Sb., zákona č. 211/1997 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 126/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 176/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 278/2009 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 221/2015 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 304/2016 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. .../2019 Sb. a zákona č. .../2019 Sb., se mění takto:

1. V § 10 odst. 2 se za slovo „bohatství“ vkládají slova „, rezerva na zajištění rekultivace a následné péče o skládku podle zákona upravujícího odpady“.
2. V § 10a odst. 1 větě první se slova „v bance se sídlem na území České republiky nebo v případě rezerv vymezených v § 10 odst. 2 se souhlasem příslušného obvodního báňského úřadu, příslušného krajského úřadu nebo Správy úložišť radioaktivního odpadu také na samostatný účet v bance se sídlem na území jiného členského státu Evropské unie“ nahrazují slovy „vedený v České republice u banky nebo pobočky zahraniční banky se sídlem v jiném členském státě Evropské unie“ a za slova „prostředků rezerv tvořených podle § 9 a § 10 odst. 1 nebo rezerv vymezených v § 10 odst. 2“ se vkládá čárka.
3. V § 10a odst. 4 písm. b) se slova „pro rekultivace a sanace skládek²⁵⁾“ nahrazují slovy „na zajištění rekultivace a následné péče o skládku podle zákona upravujícího odpady“.

Poznámka pod čarou č. 25 se zrušuje.

Čl. VII

Přechodné ustanovení

Pro daňové povinnosti u rezerv za zdaňovací období započatá přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti s nimi související se použije zákon č. 593/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o pozemních komunikacích

Čl. VIII

V § 19b odst. 4 a 8 a v § 19c odst. 2 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 268/2015 Sb. a zákona č. 193/2018 Sb., se slova „, výkupu, zpracování, využívání nebo odstraňování autovraků³⁷⁾“ nahrazují slovy „vozidel s ukončenou životností podle zákona o výrobcích s ukončenou životností“.

Poznámka pod čarou č. 37 se zrušuje.

ČÁST ŠESTÁ

Změna veterinárního zákona

Čl. IX

V § 3 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, (veterinární zákon), ve znění zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 182/2008 Sb., zákona č. 308/2011 Sb., zákona č. 139/2014 Sb., zákona č. 243/2016Sb., zákona č. 302/2017 Sb. a zákona č. .../2019 Sb., se odstavec 5 včetně poznámky pod čarou č. 7b zrušuje.

Dosavadní odstavce 6 a 7 se označují jako odstavce 5 a 6.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

Čl. X

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 175/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 193/2003 Sb., zákona č. 103/2004 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 411/2005 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 311/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 137/2008 Sb., zákona č. 383/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 297/2009 Sb., zákona č. 347/2009 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 169/2013 Sb., zákona č. 239/2013 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 63/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., a zákona č. 193/2018 Sb. a zákona č. 227/2019 Sb. se mění takto:

1. V § 13 odst. 1 písm. a) bodě 1 se slovo „autovraků²³⁾“ nahrazuje slovy „vozidel s ukončenou životností podle zákona o výrobcích s ukončenou životností“.
2. Poznámka pod čarou č. 23 zní:
„²³⁾ Zákon č. .../2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností.“
3. V § 13 odst. 1 písm. c) a v § 13 odst. 2 se slovo „autovraků“ nahrazuje slovy „vozidel s ukončenou životností podle zákona o výrobcích s ukončenou životností“.
4. Poznámka pod čarou č. 24 zní:
„²⁴⁾ § 105 odst. 3 zákona č. .../2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností.
§ 19b odst. 4 zákona č. 13/1997 Sb.“
5. V § 13 odst. 5 se slova „evidenci podle zvláštního právního předpisu²³⁾“ nahrazují slovy „informačním systému pro vedení informací o vozidlech s ukončenou životností podle zákona o výrobcích s ukončenou životností“.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o správních poplatcích

Čl. XI

V příloze k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, položka 122 zní:

„Položka 122

a) Udělení pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů podle zákona o odpadech	Kč	1 000
b) Vydání povolení provozu zařízení určeného pro nakládání s odpady nebo povolení k obchodování s odpady podle zákona o odpadech	Kč	500
c) Vydání povolení k upuštění od odděleného soustředování odpadů podle zákona o odpadech	Kč	1 000
d) Přijetí oznámení o přeshraniční přepravě odpadu podle zákona o odpadech	Kč	10 000
e) Vydání rozhodnutí o změně vydaného rozhodnutí v přeshraniční přepravě odpadu podle čl. 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o přepravě odpadů a podle zákona o odpadech	Kč	6000

Osvobození

Od poplatku podle písmen d) a e) je osvobozen příslušný orgán a osoba jednající jeho jménem podle čl. 22 nebo 24 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o přepravě odpadů.“.

Poznámka pod čarou č. 72 se zrušuje.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna chemického zákona

Čl. XII

Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon), ve znění zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 61/2014 Sb., zákona č. 324/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 299/2017 Sb. a zákona č. 45/2019 Sb., se mění takto:

1. V § 22 se doplňuje odstavec 7, který včetně poznámek pod čarou č. 29 a 30 zní:

„(7) Výrobce, dovozce, dodavatel nebo následný uživatel, který uvádí předmět na trh, je povinen poskytovat informace podle čl. 33 odst. 1 přímo použitelného předpisu Evropské unie o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek²⁹⁾ do databáze vedené Evropskou agenturou pro chemické látky³⁰⁾.“

---

²⁹⁾ Čl. 33 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES

³⁰⁾ Čl. 9 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018.“

CELEX 32008L0098

2. V § 34 se za odstavec 20 vkládá nový odstavec 21, který zní:

„(21) Výrobce, dovozce, dodavatel nebo následný uživatel se dopustí přestupku tím, že neposkytne informace do databáze Evropské agentury pro chemické látky podle § 22 odst. 7.“

Dosavadní odstavec 21 se označuje jako odstavec 22.

CELEX 32008L0098

3. V § 34 odst. 22 písm. e) se slovo „nebo“ nahrazuje čárkou a na konci textu písmene se doplňují slova „nebo odstavce 21“.

CELEX 32008L0098

ČÁST DESÁTÁ

ÚČINNOST

Čl. XIII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2021.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. OBECNÁ ČÁST

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností

A Zhodnocení platného právního stavu

Platný zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“) je právním předpisem, kterým se řídí odpadové hospodářství v ČR již více než 15 let. Základním unijním předpisem, ze kterého návrh zákona vychází a jehož požadavky transponuje do české legislativy, je směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (dále jen „rámcová směrnice“). Oblast odpadového hospodářství je nicméně upravena i celou řadou dalších unijních předpisů, které byly postupně do českého právního řádu implementovány (směrnice o skládkách, nařízení o přepravě odpadů ap.). I v důsledku toho se platný zákon o odpadech postupem času stal předpisem značně komplikovaným a nepřehledným, zejména v částech upravujících zpětný odběr výrobků.

Mezi nejnovější unijní předpisy lze řadit předpisy v rámci tzv. balíčku k oběhovému hospodářství. Jedná se o, Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/849 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních, Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/850 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů, Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech, Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/852 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech, Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/853 ze dne 30. května 2018, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1257/2013 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/63/ES a 2009/31/ES a směrnice Rady 86/278/EHS a 87/217/EHS, pokud jde o procesní pravidla v oblasti podávání environmentálních zpráv, a zrušuje směrnice Rady 91/692/EHS a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 ze dne 30. května 2018 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007.

Nelze opomenout ani nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/852 o rtuti a o zrušení nařízení (ES) č. 1102/2008 a nařízení Rady (EU) 2017/997 ze dne 8. června 2017, kterým se mění příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokud jde o nebezpečnou vlastnost HP 14 „ekotoxický“.

Česká republika je povinna tyto unijní předpisy řádně a včas transponovat.

B Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Oproti stávající právní úpravě, kdy zákon o odpadech obsahoval právní úpravu odpadů včetně právní úpravy výrobků s ukončenou životností, navrhovaná právní úprava rozděluje oblast nově na dva samostatné okruhy – odpady a výrobky s ukončenou životností, přičemž každá z nich bude upravena samostatným zákonem. Důvodem jsou zejména specifika problematiky výrobků s ukončenou životností, která se v mnoha ohledech vymyká systematickému základnímu odpadovému režimu.

Změnový zákon obsahuje návrhy dílčích novelizací v souvislosti s přijetím nového zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností.

Změna právní úpravy se promítne změnovým zákonem do následujících právních předpisů:

- ke stěžejním změnám dojde v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích,
- k dalším změnám spíše marginálního charakteru dojde v
  - zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
  - zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
  - zákoně č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů,
  - zákoně č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích,
  - zákoně č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů,
  - zákoně č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů,
  - zákoně č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích a
  - zákoně č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů.

Nejvýraznější změna je tedy v oblasti místních poplatků. Poplatek za komunální odpad bude nově upraven pouze v zákoně o místních poplatcích, čímž bude odstraněna dosavadní dvojkolejnost právní úpravy.

Obec si bude moci zvolit buď poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, který je založen na obdobném principu jako rušený poplatek podle § 10b zákona o místních poplatcích, nebo poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, jenž je naopak založen na skutečném množství vyprodukovaného odpadu, který byl odložen do soustředovacích nádob nebo na určená místa, případně na kapacitě soustředovacích prostředků na poplatkové období.

Pokud jde o změnu chemického zákona, Evropská agentura pro chemické látky zavádí informační databázi, která bude zpřístupněna subjektům zpracovávajícím odpady a na základě žádosti také spotřebitelům. Problematika chemických látek je v unijním právu upravena převážně prostřednictvím přímo použitelných nařízení. S ohledem na tuto skutečnost byla změnovým zákonem vtělena do chemického zákona právě povinnost

výrobce, dovozce, dodavatele a následného uživatele poskytovat informace do databáze zřízené Evropskou agenturou pro chemické látky.

Navrhovaná právní úprava neupravuje vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace (ve smyslu antidiskriminačního zákona jde o nerovné zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru). Proto lze konstatovat, že navrhované řešení nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace, včetně rovného postavení mužů a žen.

C Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Vzhledem k předkládaným návrhům zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností je nezbytné upravit shora jmenované zákony, které s těmito novými zákony souvisejí.

D Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaný zákon je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a vychází ze zásad uvedených v Ústavě České republiky a v Listině základních práv a svobod. Jedná se zejména o zásadu legální licence tedy uplatňování státní moci pouze v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon (čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a ukládání povinností jen na základě zákona a v jeho mezích a při zachování základních práv a svobod (čl. 4 Listiny základních práv a svobod).

Navrhované znění respektuje práva a svobody zakotvené v Listině základních práv a svobod. Současně je navrhovaná právní úprava v souladu s nálezy Ústavního soudu, které se k dané oblasti vztahují.

E Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie, obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je v souladu s právními předpisy Evropské unie. Na upravovanou oblast odpadů a výrobků s ukončenou životností se vztahují směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic (dále jen „rámcová směrnice o odpadech“) ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851, směrnice Rady 1999/31/ES o skládkách odpadů ve znění směrnice 2018/850/EU, směrnice Rady 86/278/EHS o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství ve znění rozhodnutí 2018/853/EU, směrnice Rady o odstraňování polychlorovaných bifenylyů a polychlorovaných terfenylů (PCB/PCT), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU o průmyslových emisích (integrování prevenci a omezování znečištění), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) ve znění směrnice 2018/849/EU, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a o zrušení směrnice 91/175/EHS, ve znění směrnice 2013/56/EU a směrnice 2018/849/EU, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností ve znění směrnice 2018/849/EU, nařízení Komise (EU) č. 493/2012,

kterým se stanoví prováděcí pravidla pro výpočet recyklační účinnosti procesů recyklace odpadních baterií a akumulátorů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES, nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 517/2014/EU o fluorovaných skleníkových plynech a o zrušení nařízení (ES) č. 842/2006, nařízení Rady č. 333/2011/EU, kterým se stanoví kritéria vymezující, kdy určité typy kovového šrotu přestávají být odpadem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, nařízení Komise č. 1179/2012/EU, kterým se stanoví kritéria vymezující, kdy skleněné střepy přestávají být odpadem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, nařízení Komise č. 715/2013/EU, kterým se stanoví kritéria vymezující, kdy měděný šrot přestává být odpadem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 850/2004/ES o perzistentních organických znečišťujících látkách a o změně směrnice 79/117/EHS, nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1013/2006/ES o přepravě odpadů a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1257/2013 o recyklaci lodí a o změně nařízení (ES) č. 1013/2006 ve znění rozhodnutí 2018/853/EU, směrnice 2009/16/ES a nařízení Komise (EU) č. 1357/2014, kterým se nahrazuje příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/852 o rtuti a o zrušení nařízení (ES) č. 1102/2008 a nařízení Rady (EU) 2017/997 ze dne 8. června 2017, kterým se mění příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokud jde o nebezpečnou vlastnost HP 14 „ekotoxický“ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1021 ze dne 20. června 2019 o perzistentních organických znečišťujících látkách.

Změnou chemického zákona jsou transponovány povinnosti plynoucí ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic ve znění Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018.

F Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná úprava je v souladu se závazky České republiky vyplývajícími pro ni z Basilejské úmluvy o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování, kterou je Česká republika vázána.

Česká republika je dále jednou ze smluvních stran Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Návrh zákona zajišťuje právo na život podle čl. 2 Úmluvy, neboť stanovuje podmínky pro nakládání s odpady a poskytuje tak ochranu lidského zdraví a životního prostředí před hrozbami souvisejícími s nakládáním s odpady.

Navrhovaná úprava zasahuje v mezích a způsobem stanoveným zákonem do vlastnického práva osob, neboť upravuje povinnosti vlastníků odpadu určitým způsobem s ním nakládat. Tyto zásahy jsou plně odůvodnitelné nutností ochrany lidského zdraví či životního prostředí před hrozbami spojenými s nakládáním s odpady. Z výše uvedeného vyplývá, že návrh zákona je plně v souladu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a respektuje práva a svobody v ní zakotvené.

G Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny

obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Zhodnocení hospodářských a finančních dopadů navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky bylo provedeno v závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (RIA), která je samostatnou částí předloženého materiálu. V rámci RIA byly také zhodnoceny sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí.

Všechny náklady a personální zajištění příslušných agend, které s sebou aplikace nového zákona přinese, budou kryty v rámci stávajících schválených prostředků a nebudou vznášeny dodatečné požadavky nad rámec schváleného státního rozpočtu a střednědobého rozpočtového výhledu.

H Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Nedochází k žádnému novému zpracování osobních údajů. Navrhovaná úprava chemického zákona podnikatelským subjektům ukládá informační povinnost prostřednictvím databáze, avšak předmětem této povinnosti je informace týkající se výrobků, nikoli osobních údajů subjektů. Informace vedené v databázi o podnikatelských subjektech budou odpovídat rozsahu již nyní zveřejňovaných informací souvisejících s podnikáním.

I Zhodnocení korupčních rizik

V důsledku přijetí navrhovaných změn nedojde ke změně korupčních rizik.

J Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Předkládaný návrh zákona nemá dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první

K čl. I:

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích postrádal systematiku obvyklou v hmotněprávních předpisech upravujících daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění. Na tuto skutečnost reagoval zákon č. 278/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů.

Navrhuje se zrušit stávající poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle § 10b zákona o místních poplatcích a zavést dva poplatky za komunální odpad.

Nové poplatky za komunální odpad tvoří komplexní systém a jejich konstrukční prvky jsou zčásti provázané. Jejich konstrukce odpovídá současným trendům tvorby moderní daňové legislativy tak, že jednotlivé konstrukční prvky každého poplatku jsou vymezeny v samostatných ustanoveních.

Podle dosavadní právní úpravy mohla obec rovněž zpoplatnit komunální odpad prostřednictvím **smluvního systém vybírání úhrady za komunální odpad** (§ 17 odst. 6 zákona o odpadech). Tato možnost nebude nadále zachována. Důvodem je závažný problém, který smlouva nese, a to je skutečnost, že pokud občan nebude chtít uzavřít smlouvu, nemusí za odpad platit, přesto je obec povinna zajistit nakládání s jeho komunálním odpadem. Úhradu za komunální systém formou smlouvy při projednání věcného záměru rovněž jednoznačně odmítla Legislativní rady vlády.

Vkládá se nově celá hlava formulovaná tak, aby odpovídala novele zákona 278/2019 Sb., která zavádí v zákoně o místních poplatcích novou systematiku.

K bodu 1 (§ 1 písm. f))

V návaznosti na zrušení poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů dochází k jeho vypuštění z výčtu poplatků, které může obec na svém území zavést.

K bodu 2 (§ 1 písm. g))

Do výčtu poplatků, které obec může na svém území zavést, se doplňují poplatky za komunální odpad. Podle § 10d se jimi rozumí poplatek za obecní systém odpadového hospodářství a poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.

K bodu 3 (§ 10b)

V návaznosti na zrušení poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a změnu systematiky se ruší § 10b, který obsahuje právní úpravu tohoto poplatku. Namísto tohoto poplatku se zavádí poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, který je založen na obdobném principu jako rušený poplatek.

K bodu 4 (Hlava VII)

V návaznosti na změnu systematiky se vkládá hlava VII, která bude obsahovat právní úpravu poplatků za komunální odpad (§ 10d až § 10r). Nový poplatek je upraven tak, aby odpovídal nové systematice místních poplatků, která byla zavedena novelou zákona č. 278/2019 Sb., o místních poplatcích, s účinností od 1. 1. 2020.

K dílu 1, § 10d

Namísto dosavadního místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle § 10b zákona o místních poplatcích a poplatku za komunální odpad podle § 17a dosavadního zákona o odpadech se zavádí místní poplatky za komunální odpad.

Na rozdíl od dosavadní úpravy tak nebude tato problematika upravena ve dvou zákonech dvěma typy poplatků s rozdílným režimem jejich správy (místní poplatek a poplatek *sui generis*).

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství je poplatek za samotnou existenci systému nakládání s komunálním odpadem v obci. Tento poplatek vychází z principu, že ze systému má prospěch každá osoba, která je přihlášená v obci nebo vlastní na území obce nemovitou věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba (srov. důvodovou zprávu k § 10e vymezující poplatníka tohoto poplatku), a to zásadně stejnou měrou. Proto obec zavede tento poplatek v pevné výši s tím, že se platí samostatně z důvodu přihlášení a samostatně z důvodu vlastnictví každé jednotlivé nemovité věci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba.

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je naopak založen na skutečném množství vyprodukovaného odpadu, který byl odložen do soustředovacích nádob nebo na určená místa, případně na kapacitě soustředovacích prostředků objednaných na poplatkové období.

Pojem *soustředovací nádoba* vychází z obsahu pojmu „soustředování“ zakotveném v zákoně o odpadech. S ohledem na obsah pojmu „sběr“ v témže zákoně bylo nutné upustit od pojmu *sběrná nádoba*, který byl dosud užíván v některých právních předpisech.

Nově zaváděné poplatky se souhrnně označují jako „poplatky za komunální odpad“. Každý z poplatků za komunální odpad je upraven v samostatném dílu (díl 2 a díl 3) s tím, že ustanovení společná pro oba poplatky jsou upravena v dílu 4.

Obdobně jako v případě ostatních místních poplatků může obec zavést poplatky za komunální odpad pouze jednotně pro celé území obce. Zůstává zachováno, že obec nemůže zavést oba poplatky najednou. Obec proto musí zvážit, který z poplatků je pro ni vhodný a odpovídá jejím potřebám a možnostem ho spravovat. Obec může zvolit i variantu, že nezavede žádný z těchto dvou místních poplatků.

Nově zaváděné poplatky neobsahují výslovnou úpravu možnosti platit poplatek jednou fyzickou osobou za celou domácnost (§ 10b odst. 2 zákona o místních poplatcích), protože jde o nadbytečné ustanovení. Z ustanovení § 164 odst. 4 daňového řádu vyplývá, že poplatek může za daňový subjekt uhradit zásadně kdokoliv. Správce poplatku bude podle §

56 daňového řádu informovat, jakým způsobem má být taková platba provedená za více daňových subjektů identifikována, a to zejména v případě bezhotovostních plateb.

Dále se pro nadbytečnost nepřebírá úprava zakotvená v § 10b odst. 4 zákona o místních poplatcích, neboť to které obci se poplatek platí, plyne již ze samotné povahy místního poplatku zaváděného obcí v samostatné působnosti a rovněž z toho, že správcem poplatku je její obecní úřad (§ 14 zákona o místních poplatcích).

K dílu 2 – poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

Jak již bylo uvedeno výše, představuje poplatek za obecní systém odpadového hospodářství jednodušší z poplatků za komunální odpad. Jednoduchost jeho správy je ale vyvážena absencí vazby na skutečnou produkci odpadu a částečně i na to, zda poplatník poplatku v obci skutečně žije, nebo je v ní pouze přihlášen (srov. vymezení poplatníků v § 10e).

Poplatek se vztahuje k území celé obce. Poplatník ho dané obci platí za celé poplatkové období jednak z titulu přihlášení v obci a jednak z titulu vlastnictví k nemovité věci (každý tento titul představuje samostatný předmět poplatku, srov. § 10f). Zákon počítá i s tím, že poplatníkem může být z titulu vlastnictví nemovité věci i právnická osoba. Poplatek se může vztahovat i na svěřenský fond, podílový fond nebo fond obhospodařovaný penzijní společností. Na tyto fondy se z důvodu zjednodušení a zpřehlednění právní úpravy aplikuje právní fikce vlastnictví nemovité věci vložené do fondu (srov. § 10r).

K § 10e

Subjekt poplatku je základním konstrukčním prvkem, který určuje, kdo má poplatkovou povinnost.

Subjekt poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je vymezen stejně jako subjekt rušeného poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle § 10b zákona o místních poplatcích. Na rozdíl od rušeného § 10b je však subjekt poplatku výslovně označen jako poplatník.

Stejně jako v dosavadní úpravě jsou vedle fyzických osob přihlášených v obci poplatníky i fyzické osoby, které vlastní nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci umístěné na území obce, ve kterých není přihlášena žádná osoba. Za stejných podmínek je ve vazbě na vlastnictví nemovité věci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba, nově poplatková povinnost rozšířena i na právnické osoby, svěřenské fondy, podílové fondy a fondy obhospodařované penzijní společností. Dosavadní právní úprava nerovně rozlišovala mezi tím, zda nemovitou věc vlastní fyzická osoba nebo právnická osoba nebo je vložena do svěřenského či jiného fondu, čímž byla nedostatečně reflektována ústavní maxima stejného obsahu vlastnictví.

V dosavadní právní úpravě se užívaly pojmy „stavba určená k individuální rekreaci“, „byt“ a „rodinný dům“. V návaznosti na rekonstrukci soukromého práva dochází ke změně užití terminologie, protože tyto pojmy již nemusí představovat samostatné nemovité věci, a tedy nemusí být předmětem vlastnictví. Z toho důvodu se nově užívá pojmu „nemovitá věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci“. Podle § 2236 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, je bytem místnost nebo soubor místností, které jsou

částí domu, tvoří obytný prostor a jsou určeny a užívány k účelu bydlení. Stavbu pro rodinnou rekreaci vymezuje vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí, jako stavbu, jejíž objemové parametry a vzhled odpovídají požadavkům na rodinnou rekreaci a která je k tomuto účelu určena; stavba pro rodinnou rekreaci může mít nejvýše dvě nadzemní podlaží a jedno podzemní podlaží a podkroví. Jde například o rekreační domek, chatu, rekreační chalupu či zahrádkářskou chatu.

Nemovitou věcí zahrnující byt tak je zejména pozemek, na kterém stojí obytná budova, jednotka podle občanského zákoníku, obytná stavba, která doposud právně nesplynula s pozemkem, právo stavby, ale například i zemědělská usedlost nebo víceúčelová stavba jako například polyfunkční dům obsahující byty i nebytové prostory určené k podnikání.

Pokud má fyzická osoba v obci více nemovitých věcí, zahrnujících byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, pokud v nich není přihlášená žádná fyzická osoba, je povinna platit poplatky za komunální odpad za každou z nich (srov. § 10f). Je-li v obci zároveň přihlášená, pak platí poplatek za komunální odpad jak za jednotlivé nemovité věci, zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve kterých není nikdo přihlášený, tak jej navíc platí i z titulu tohoto přihlášení.

K § 10f

Předmět poplatku je základním konstrukčním prvkem, který určuje, jaká hospodářská skutečnost podléhá zpoplatnění, a na jeho naplnění je vázán vznik poplatkové povinnosti (srov. § 3 daňového řádu).

Předmětem poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je skutečnost, že má poplatník v obci možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství podle ustanovení § 59 a 60 zákona o odpadech, tedy že obec takový systém zavedla a provozuje ho.

Předmět poplatku za obecní systém odpadového hospodářství se skládá ze dvou samostatně uplatňovaných dílčích předmětů.

Dílčí předmět podle písm. a) naplní fyzická osoba, která je v obci přihlášená. Tento dílčí předmět se nevztahuje na právnické osoby a svěřenské či jiné fondy, protože platby za jimi produkováné odpady jsou řešeny jiným způsobem. Jedna fyzická osoba může tento dílčí předmět naplnit nejvýše jednou, protože může být přihlášená pouze v jedné obci.

Dílčí předmět podle písm. b) naplní kdokoliv, tedy jak fyzická osoba, tak nově i právnická osoba či svěřenský či jiný fond, pokud vlastní nemovitou věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba. Na rozdíl od dílčího předmětu poplatku podle písm. a) není opodstatněné rozlišovat druh právní osobnosti poplatníka, tedy poplatek vázat na to, zda bude poplatníkem fyzická osoba, právnická osoba nebo svěřenský či jiný fond, protože možnost poplatníka využívat obecní systém odpadového hospodářství se váže na nemovitou věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci. Tato nemovitá věc může sloužit k bydlení či k rodinné rekreaci, tedy k činnostem, při kterých vzniká komunální odpad. Tento dílčí předmět osoba nebo svěřenský či jiný fond naplní tolikrát, kolik má v obci nemovitých věcí zahrnujících byt,

rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve kterých není přihlášena žádná fyzická osoba.

Pro naplnění předmětu poplatku postačí, když rozhodná skutečnost nastane byt' v jednom dni poplatkového období. Případné korekce jsou pak obsaženy v ustanovení o výši poplatku (§ 10h odst. 2 a 3).

K § 10g

Osvobození od poplatku je ostatním konstrukčním prvkem, který omezuje poplatkovou povinnost poplatníků.

Navrhuje se osvobození od tohoto poplatku, a to buď v případě, kdy daná fyzická osoba ve skutečnosti bydlí v jiné obci, ve které je poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci (z povahy věci nemůže být tato osoba v jiné obci poplatníkem poplatku za obecní systém odpadového hospodářství z titulu toho, že by v této jiné obci byla také přihlášena) nebo v případě, kdy je tato osoba umístěna ve zvláštním zařízení (jde zejména o děti, seniory a o osoby se zdravotním postižením). Dále se osvobození rozšiřuje na osoby, které jsou na základě zákona omezeny na osobní svobodě, a to proto, že se jedná o osoby, kterým z důvodu umístění do příslušných zařízení je ve své podstatě znemožněno užívat obecní systém odpadového hospodářství, který na svém území obec zavedla.

Navržené osvobození se uplatní pouze pro dílčí předmět poplatku podle § 10f písm. a), tedy dílčí předmět naplněný z titulu přihlášení v obci, protože se vztahuje k osobě produkující komunální odpad. Není proto zavedeno osvobození ve vztahu k vlastníkům nemovitých věcí zahrnujících byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve kterých není přihlášená žádná fyzická osoba.

Osvobození podle odstavce 1 písm. a) se uplatní na poplatníky, kteří jsou poplatníky poplatku za obecní systém odpadového hospodářství v obci, kde jsou přihlášení (srov. § 10e), ale mají bydliště v jiné obci, kde platí poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.

Osvobození umístěných osob podle odstavce 1 písm. b) až d) se přebírá z dosavadní právní úpravy poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle § 10b zákona o místních poplatcích. Pro vznik nároku na osvobození není rozhodné, ve které obci jsou fyzické osoby umístěny, mohou tedy být umístěny kdekoli, tedy i na území obce, ve které jsou přihlášeny.

Osvobození osob omezených na základě zákona na osobní svobodě podle odstavce 1 písm. e) se pak vztahuje zejména na osoby vazebně stíhané a odsouzené, vykonávající trest odnětí svobody.

Pro vznik nároku na osvobození je rozhodný stav na konci dílčího období, kterým je kalendářní měsíc (srov. § 10h a § 10o).

K § 10h

Stávající poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle § 10b zákona o místních poplatcích má dvě složky. První složka je stanovena paušálně a druhá vychází ze skutečných nákladů obce.

Tento model se navrhuje opustit. Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství zavede obec v jednotné, paušálně určené výši.

S ohledem na paušální charakter poplatku se nevymezují zbývající základní konstrukční prvky, a sice základ, sazba a výpočet. Tyto konstrukční prvky vyplývají z textu právního předpisu implicitně.

Nejvyšší možná sazba poplatku je nastavena na 1 200 Kč. Výše sazby byla výsledkem jednání proběhlých v návaznosti na mezipříjemkové řízení.

V odstavci 2, který se váže k naplnění dílčího předmětu poplatku podle § 10f písm. a), tedy dílčího předmětu naplněného z titulu přihlášení v obci, se zachovává poměrné snížení poplatku v případě, že v průběhu poplatkového období dojde ke změně v přihlášení (srov. rušený § 10b odst. 6). Poplatek se snižuje o jednu dvanáctinu roční výše za každé dílčí období (kalendářní měsíc, srov. § 10o), kdy buď poplatník nebyl přihlášen v obci, nebo ve kterých byl od poplatku osvobozen (srov. § 10g). Přitom je rozhodný konečný stav v poslední den dílčího období. Ve svém důsledku je tak naplněn cíl, aby byl poplatek placen pouze za kalendářní měsíce poplatkového období, ve kterých jsou naplněny konstrukční prvky poplatku.

V odstavci 3, který se váže k naplnění dílčího předmětu poplatku podle § 10f písm. b), tedy dílčího předmětu naplněného z titulu vlastnictví nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba, se pak zavádí obdobný režim pro případy, kdy dojde ke změně v přihlášení fyzických osob v této nemovité věci. Rozhodný je opět stav na konci dílčího období.

Konec dílčího období je rozhodný proto, že v průběhu jednoho dne může dojít k více změnám. Například v případě změny adresy místa trvalého pobytu je daná osoba v jeden den přihlášená jak na staré adrese (do okamžiku změny), tak na nové adrese (od okamžiku změny). Aby se předešlo výkladovým nejasnostem, je proto rozhodný poslední stav, jaký nastal v dílčím období.

K dílu 3 - poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

Na rozdíl od poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, který se platí za samotnou existenci systému a bez vazby na skutečnou produkci odpadu, je poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci konstruován tak, aby produkci odpadu zachycoval. Vychází tak z obecných principů práva životního prostředí „znečišťovatel platí“ (*polluter pays*) a „plat' tolik, kolik vyhodíš“ (*pay as you throw*). Poplatku podléhá odkládání komunálního odpadu do k tomu určených soustředovacích nádob nebo na určená místa a poplatníkem jsou zejména osoby, které v obci skutečně bydlí a produkují v ní odpad.

Tento poplatek je možné zavést ve dvou základních režimech. Buď jde o poplatek za množství (hmotnost nebo objem) vyprodukovaného odpadu, nebo jeho výše vychází z objednané kapacity soustředovacích prostředků.

Aby mohla obec zavést poplatek v prvním režimu, musí disponovat prostředky, které umožní množství odpadu prokazatelně změřit. V případě, že obec zavede poplatek odvozený od hmotnosti odloženého odpadu, může jít například o kukavozy, které jsou schopné identifikovat konkrétní soustředovací nádobu a jsou schopné ji před jejím vyprázdněním zvážít. Naopak v případě, že obec zavede poplatek odvozený od objemu odloženého odpadu, by mohlo postačovat i vedení provozní evidence, ve které by bylo evidováno, zda byla konkrétní soustředovací nádoba o známém objemu při svážce odpadu vyprázdněna.

Poplatek v druhém režimu vychází z objednané kapacity soustředovacích prostředků na dané období, tedy z předpokládaného množství odpadu, které bude v tomto období odloženo, a jehož odvoz bude muset být zajištěn. Obcím je ponechána volnost ve způsobu realizace objednávání kapacity soustředovacích prostředků. Může jít například o celkový objem přidělených pytlů na odpad, nebo o součin objemu přidělené soustředovací nádoby a počtu jejích vyprázdnění za poplatkové období (k tomu více níže u § 10k). Cílem je, aby obec nemusela v důsledku zavedení poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci měnit zavedený a funkční systém nakládání s odpadem, který uplatňuje již v současné době.

Poplatek se vztahuje ke konkrétní nemovité věci zahrnující byt nebo stavbu pro rodinnou rekreaci (více k tomu výše u § 10e). Poplatek se tedy platí za každou nemovitou věc, ve které má poplatník bydliště, případně za každou nemovitou věc, ve které nikdo nemá bydliště, a kterou poplatník vlastní.

Oproti předchozí právní úpravě není nově maximální výše tohoto typu poplatku odvozena od skutečných nákladů obce vynaložených na nakládání s komunálním odpadem. Praxe ukázala, že příjmy obcí z výběru poplatku jsou nižší než náklady obcí na obecní systém odpadového hospodářství, proto je tento regulační nástroj pro praktickou nadbytečnost vypuštěn.

Z toho důvodu postačí obecná kontrola hospodaření obcí upravená zejména v zákoně č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

K § 10i

Subjekt poplatku je základním konstrukčním prvkem, který určuje, kdo má poplatkovou povinnost.

Poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště. O které nemovité věci jde, vyplývá z vymezení předmětu poplatku (srov. § 10j), tj. musí jít pouze o nemovité věci zahrnující byt nebo stavbu určenou k rodinné rekreaci, které se nacházejí na území obce, která poplatek zavedla.

Podle § 80 občanského zákoníku má fyzická osoba bydliště v místě, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale, a pokud takové místo není, pak má bydliště v místě, kde žije, kde má majetek, popřípadě místo, kde měla bydliště naposledy.

V případě, že v dané nemovité věci nemá bydliště žádná fyzická osoba, je poplatníkem poplatku vlastník této nemovité věci. V tomto případě může být poplatníkem jak fyzická, tak právnická osoba.

Obdobně to platí i pro nemovitou věc, která je ve svěřenském fondu a dalších fondech, na které se uplatní právní fikce vlastnictví (§ 10r). V takovém případě jsou poplatníky tyto fondy a uplatní se § 20 odst. 3 a § 24 odst. 6 daňového řádu.

K § 10j

Předmět poplatku je základním konstrukčním prvkem, který určuje, jaká hospodářská skutečnost podléhá zpoplatnění, a na jeho naplnění je vázán vznik poplatkové povinnosti (srov. § 3 daňového řádu).

Předmětem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je odkládání komunálního odpadu z nemovité věci zahrnující byt nebo stavbu pro rodinnou rekreaci (srov. § 10e), která se nachází na území obce, která poplatek zavedla.

Odkládáním odpadu se zvláště rozumí jeho odkládání do soustředovacích nádob nebo na k tomu určená místa. Odkládáním odpadu z nemovité věci zahrnující byt nebo stavbu pro rodinnou rekreaci se pak rozumí odkládání odpadu, který vznikl v této nemovité věci, nebo v souvislosti s ní.

K § 10k

Základ poplatku je základním konstrukčním prvkem, který konkretizuje předmět daně a vyjadřuje ho hodnotou předmětu nebo jinou měrnou jednotkou vztahující se k předmětu.

Obec při zavádění poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci musí zvolit, zda základ poplatku bude vycházet z

- a) hmotnosti komunálního odpadu, odloženého z nemovité věci (hmotnostní základ),
- b) objemu komunálního odpadu, odloženého z nemovité věci (objemový základ), nebo
- c) objednané kapacity soustředovacích prostředků na odpad pro nemovitou věc (kapacitní základ).

Obec může zvolit pouze jeden typ základu, a to pro celé území obce a pro celé poplatkové období (kalendářní rok – srov. § 10o odst. 1). Přitom musí vzít v úvahu své technické možnosti, protože zavedení hmotnostního a objemového základu předpokládá, že bude schopná zjistit hmotnost či objem odloženého odpadu a přiřadit je ke konkrétní nemovité věci. Zavedení hmotnostního či objemového základu ale není na překážku, pokud by více nemovitých věcí sdílelo soustředovací prostředek na odpad (například jeden kontejner na panelový dům, ve kterém je více jednotek). Odpad odložený do takového soustředovacího prostředku by se pak musel poměrně rozdělit mezi jednotlivé nemovité věci.

V případě zavedení kapacitního základu má obec široké možnosti, jakým způsobem tento systém zavést tak, aby vyhovoval potřebám obce. Objednanou kapacitou tak může, mimo jiné, být:

- a) součin objemu přiděleného soustředovacího prostředku a počtu objednaných odvozů odpadu z něj,
- b) součin objemu přiděleného soustředovacího prostředku a počtu objednaných a skutečně provedených odvozů odpadu z něj,
- c) celkový objem přidělených soustředovacích prostředků (počet přidělených pytlů na odpad nebo nálepek na soustředovací prostředek).

Dílčí základ poplatku se určuje na měsíční bázi. V každém kalendářním měsíci se dílčí základ určí tak, že se hmotnost, objem či kapacita rozdělí mezi počet poplatníků, kteří v nemovité věci měli bydliště. Pokud v nemovité věci nemá bydliště žádná fyzická osoba (a poplatníkem je tedy vlastník této nemovité věci), případně na vlastníka celá hmotnost, celý objem nebo celá objednaná kapacita za dané dílčí období.

V odstavci 5 se navrhuje umožnit, aby obec určila minimální výši dílčího základu pro poplatníka (tedy základu za dílčí období, kterým je kalendářní měsíc) a omezit tak motivaci obcházet poplatkovou povinnost tím, že se bude poplatník zbavovat komunálního odpadu nežádoucím způsobem (spalování vlastními silami, černé skládkování apod.).

Zákon určuje maximální hodnotu minimálního dílčího základu, mj. proto, aby obec by nemohla pomocí tohoto institutu obejít maximální výši poplatku podle dílu 2, tím, že by určila minimální hodnotu dílčího základu například vyšší než je průměrné množství produkce komunálního odpadu na občana. V případě, že by obec nastavila výši poplatku 6 Kč za kilogram a minimální dílčí základ například na 20 kg, tedy 240 kg za rok, výše minimálního poplatku v dané obci by byla 1 440 Kč tedy více než je nejvyšší možný poplatek podle dílu 2. Maximální hodnota minimálního dílčího základu byla zvolena ve výši 10 Kg (na kalendářní měsíc) v případě hmotnostního základu a 60 l v případě objemového dílčího základu a v případě kapacitního dílčího základu. Nadto v případě vysokého minimálního dílčího základu by se nejednalo o poplatek za skutečné množství vyprodukovaného odpadu, což je podstatou tohoto poplatku.

Zákon určuje maximální hodnotu minimálního dílčího základu v případě objemového dílčího základu a v případě kapacitního dílčího základu ve stejné výši. Je tomu tak proto, že minimální dílčí základ má odpovídat očekávané minimální produkci odpadu na osobu. V případě objemového dílčího základu jde o očekávaný objem odloženého odpadu na osobu za měsíc a v případě kapacitního dílčího základu jde o minimální očekávaný objem objednaných soustředovacích prostředků na osobu za měsíc. Vzhledem k tomu, že obě hodnoty vychází z očekávaného objemu odloženého odpadu na osobu a období, lze očekávat, že budou stejné.

Fakticky představuje stejné množství odpadu i maximální hodnota u hmotnostního základu, protože dle výsledků studií v minulosti zpracovaných pro ministerstvo životního prostředí vyplývá, že 1 m³ komunálního odpadu váží přibližně 160 kg.

K § 10l

Sazba poplatku je základním konstrukčním prvkem, který je údajem, pomocí kterého se vypočte poplatek ze základu poplatku.

Sazba poplatku je uvedena pro jednotlivé dílčí základy, odpovídá tedy sazbě za dílčí období, kterým je kalendářní měsíc.

U hmotnostního základu je nejvyšší sazba poplatku nastavena ve výši 6 Kč za kilogram. V případě objemového dílčího základu a kapacitního dílčího základu je nejvyšší sazba poplatku ve stejné výši a to 1 Kč za litr. S ohledem na výše uvedený přepočítání si všechny tři sazby pro jednotlivé základy po zaokrouhlení odpovídají.

Toto nastavení je optimální z několika důvodů. Pokud použijeme průměrnou produkci komunálních odpadů původem z obcí na jednoho obyvatele, která podle údajů ministerstva činila za rok 2013 205 kg, a vztáhneme na ni maximální sazbu poplatku, přesáhne mírně maximální výši poplatku podle dílu 2, což znamená, že si nastavení těchto dvou poplatků odpovídají, přičemž u tohoto poplatku je zachována jeho základní motivační funkce.

K § 10m

Výpočet poplatku je základním konstrukčním prvkem, který určuje vzorec, pomocí kterého se vypočte konkrétní výše poplatku.

Poplatek se vypočte jako součet dílčích poplatků za jednotlivé kalendářní měsíce. Dílčí poplatek za kalendářní měsíc se pak vypočte jako součin základu zaokrouhleného na celé jednotky nahoru (tedy množství odloženého odpadu nebo objem objednané kapacity) a sazby pro tento základ.

Výpočet poplatku lze shrnout do následujícího matematického vzorce:

$$\text{Poplatek}_{\text{rok}} = \sum_{M=1}^{12} (\text{Dílčí poplatek}_{M}) = \sum_{M=1}^{12} ([DZ_M] \cdot S_Z) = \sum_{M=1}^{12} \left(\left\lceil \frac{O_M}{\# \text{ poplatníků}_M} \right\rceil \cdot S_Z \right)$$

Význam jednotlivých symbolů:

Poplatek_{rok} ..... výše poplatku za poplatkové období (kalendářní rok)

M ..... kalendářní měsíc, započtou se pouze měsíce, ve kterých měl poplatník bydliště v nemovité věci nebo ve kterých vlastnil nemovitou věc, ve které neměla bydliště žádná fyzická osoba

Dílčí poplatek _{M} ..... výše dílčího poplatku za kalendářní měsíc M

$[\dots]$ ..... zaokrouhlení na celé číslo nahoru

DZ_M ..... výše dílčího základu za kalendářní měsíc M připadající na poplatníka, tedy buď hmotnost nebo objem odloženého odpadu za tento měsíc, nebo objem objednané kapacity soustředovacích nádob na tento měsíc

S_Z ..... sazba poplatku pro dílčí základ Z

O_M ..... hmotnost nebo objem odloženého odpadu za měsíc M nebo objem objednané kapacity soustředovacích nádob na měsíc M

$\# \text{ poplatníků}_M$ ..... počet poplatníků, kteří měli v nemovité věci bydliště v měsíci M ; pokud v nemovité věci neměla bydliště žádná fyzická osoba, užije se pro účely výpočtu hodnota 1.

K § 10n

Pro zjednodušení správy poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci se zavádě plátce poplatku, který od poplatníků poplatek vybere a odvede jej správci poplatku, tedy obecnímu úřadu.

Plátcem poplatku je společenství vlastníků jednotek, pokud pro daný dům (který je součástí předmětné nemovité věci) vzniklo. V ostatních případech je plátcem poplatku vlastník nemovité věci (včetně svěřenských a jiných fondů, srov. § 10s).

V případě, že by vlastník nemovité věci nebo svěřenský fond byl zároveň poplatníkem poplatku, tak vůči sobě z povahy věci v roli plátce poplatku nevystupuje, ale jedná se správcem poplatku přímo jako poplatník.

K § 10o

Pro oba poplatky za komunální odpad platí, že poplatkovým obdobím je kalendářní rok. Obec v návaznosti na poplatkové období určí splatnost poplatku (§ 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích).

Vzhledem k tomu, že v průběhu poplatkového období může docházet ke změnám, které mají vliv na výši poplatku (změna obce, ve které je fyzická osoba přihlášená, vznik nároku na osvobození apod.), zavádí se dílčí období, kterými jsou kalendářní měsíce, přičemž je zásadně rozhodný konečný stav v poslední den posuzovaného dílčího období (srov. např. § 10h odst. 2, § 10k odst. 4 písm. a) bod 2).

K § 10p

Pro oba poplatky za komunální odpad se uplatní solidární poplatková povinnost vlastníků nemovité věci v případě, že má tato nemovitá věc více spoluvlastníků.

Všichni spoluvlastníci nemovité věci tak vystupují jako jediný daňový subjekt, tedy jako jediný poplatník nebo jediný plátce a plní poplatkové povinnosti společně a nerozdílně. To znamená, že správce poplatku může požadovat splnění poplatkové povinnosti po libovolném spoluvlastníkovi, a to v plné výši. Vzájemné vyrovnání spoluvlastníků je věcí jejich soukromoprávní dohody.

Tato úprava se přejímá ze stávajícího § 10b odst. 1 písm. b) věty za středníkem zákona o místních poplatcích.

K § 10q

S ohledem na existenci jednotek podle zákona o vlastnictví bytů se doplňuje ustanovení, které je v daňových zákonech v širším smyslu standardním a jehož účelem je i na tyto jednotky vztáhnout režim nových jednotek podle občanského zákoníku. V návaznosti na toto ustanovení je třeba i na jednotku podle zákona o vlastnictví bytů hledět jako na nemovitou věc.

Z uvedeného vyplývá, že například pro účely § 10e odst. 1 písm. b) je nemovitou věcí zahrnující byt (zahrnující byt ve smyslu právním) také bytová jednotka podle zákona o vlastnictví bytů.

K § 10r

S ohledem na možnost, vyčlenit majetek do svěřenského fondu, podílového fondu či fondu obhospodařovaného penzijní společností by bylo ve všech ustanoveních hovořících o vlastníku nemovité věci nutné hovořit o „fondu, do kterého je vložena nemovitá věc“.

Z důvodu zpřehlednění právní úpravy se stanoví právní fikce vlastnictví, kdy se na fond, do kterého je vložena nemovitá věc, hledí jako na vlastníka této věci.

Tyto fondy mají pro účely správy poplatků procesní způsobilost a jsou poplatkovým subjektem podle daňového řádu (srov. § 20 odst. 3 daňového řádu a § 24 odst. 6 daňového řádu).

K bodu 5 (§ 11 odst. 4)

Pokud obec zvolila hmotnostní nebo objemový dílčí základ u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, je obec tím, kdo disponuje údaji o základu poplatku a tím zprostředkovaně i o výši poplatku. Jelikož po poplatkových subjektech nelze požadovat splnění povinností, k nimž nemají dostatek informací, je obtížné u tohoto poplatku uplatňovat princip autoaplikace daňového práva.

Jeví se jako nelogické, aby obec nejprve formálně předepsaným způsobem informovala poplatkové subjekty o tom, jak vysoký je základ jejich poplatku, a následně tyto subjekty sdělený údaj pouze vynásobily sazbou poplatku a zaplatily poplatek ve vypočtené výši.

Z tohoto důvodu se namísto informační povinnosti obce výjimečně navrhuje místní poplatek v takovém případě vyměřovat (na rozdíl od standardního postupu u jiných místních poplatků, kdy se poplatek vyměřuje pouze v případě, kdy není zaplacen včas nebo ve správné výši).

Obci se dává s ohledem na místní poměry na výběr, zda vyměření provede platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. Splatnost poplatku se pak váže na doručení rozhodnutí o stanovení poplatku.

Obci se zachovává možnost vyměřit zvýšení poplatku až na trojnásobek nezaplaceného poplatku či jeho části, jako v případě ostatních místních poplatků, pokud poplatek nebude do dne splatnosti zaplacen ve správné výši. Zvýšení se vyměřuje samostatně platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. Konstrukce a povaha zvýšení poplatku odpovídá úpravě podle § 11 odst. 3 s výjimkou jeho vyměřování a splatnosti. Jde o příslušenství poplatku, které sleduje jeho osud.

K bodu 6 (§ 14 odst. 4)

V rámci přehlednosti se upravuje způsob stanovení předmětného poplatku obcí do ustanovení týkajícího se náležitostí obecně závazných vyhlášek.

K bodu 7 (§ 16a)

Podle stávajícího znění § 16a zákona o místních poplatcích může obecní úřad zcela nebo zčásti prominout poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle § 10b zákona o místních poplatcích. V případě poplatku za komunální odpad podle § 17a stávajícího zákona o odpadech obecní úřad tuto pravomoc nemá.

Tato pravomoc obecních úřadů je zachována, a to v obdobném rozsahu jako podle dosavadní právní úpravy. Obecní úřad může prominout pouze poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (který navazuje na stávající poplatek podle § 10b zákona o místních poplatcích), nikoliv poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci (který vychází z poplatku podle § 17a zákona o odpadech), neboť vychází z obecných principů práva životního prostředí „plat' tolik, kolik vyhodíš“.

K článku II (Přechodná ustanovení)

K odstavci 1:

Obdobně jako v případě novel jiných daňových zákonů se z důvodu vyloučení retroaktivity stanovuje, že se v případě všech poplatkových povinností plynoucích z právní úpravy místního poplatku podle stávajícího § 10b zákona o místních poplatcích, které vzniknou přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, bude i nadále postupovat podle dosavadního znění zákona o místních poplatcích. Zrušený § 10b tak bude pro povinnosti vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona použitelný i nadále.

Protože je část právní úpravy místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů obsažena v obecně závazných vyhláškách obce, která jej zavedla, platí obdobně ustanovení o použitelnosti stávající právní úpravy i v případě těchto vyhlášek.

K odstavci 2:

Obcím se ponechává možnost zachovat pro poplatkové období 2021 stávající místní poplatek. Tím se obci vytváří dostatečný prostor pro zavedení a smluvní zajištění nových způsobů nakládání s komunálním odpadem podle nového zákona o odpadech a pro zajištění dostatečného financování tohoto nového systému některým z nových místních poplatků za komunální odpad.

Obec není povinna tuto možnost využít a může zavést nové místní poplatky za komunální odpad již pro poplatkové období 2021. Pokud ale obec této možnosti (i konkludentně) využije, bude na jejím území nadále použitelný stávající § 10b zákona o místních poplatcích a obecně závazné vyhlášky obce upravující poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění využívání a odstraňování komunálních odpadů. Podmínkou je, aby tyto vyhlášky byly účinné k 1. lednu 2021. Obecně závaznou vyhlášku podle § 10b zákona o místních poplatcích tak není možné vydat po tomto dni.

Místní poplatek podle stávajícího § 10b zákona o místních poplatcích lze vybírat pouze do konce roku 2021. Do konce roku 2021 by také měly být vydány nové obecně závazné vyhlášky upravující místní poplatek za komunální odpad.

Od 1. ledna 2022 již nebude v žádné obci možné vybírat poplatek podle stávajícího § 10b zákona o místních poplatcích.

K odstavci 3:

Poplatníci poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, kteří jsou poplatníky pouze z důvodu svého místa přihlášení, jsou podle § 10g od poplatku osvobozeni pokud mají bydliště v jiné obci, která zavedla poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.

Stávající poplatek podle § 17a zákona o odpadech má obdobný charakter jako nový místní poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci a obec jej může podle § 161 odst. 3 nového zákona o odpadech vybírat ještě v poplatkovém období 2021. Z toho důvodu se navrhuje uplatnit obdobně osvobození od poplatku za obecní systém odpadového hospodářství v případě, kdy má taková osoba bydliště v jiné obci, která podle § 161 odst. 3 nového zákona o odpadech i v poplatkovém období 2021 vybírá poplatek za komunální odpad podle stávajícího § 17a zákona o odpadech.

Ustanovení odkazuje na nový zákon o odpadech, jehož číslo bude doplněno v rámci redakční úpravy před publikací ve Sbírce zákonů.

K odstavci 4:

Odstavec 4 upravuje vzájemnou neslučitelnost (i) nových poplatků za komunální odpad, (ii) místního poplatku podle stávajícího § 10b zákona o místních poplatcích, (iii) poplatku podle stávajícího § 17a zákona o odpadech a (iv) úhrady za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob na základě smlouvy podle stávajícího § 17 zákona o odpadech.

Obec si tak musí vybrat, zda v poplatkovém období 2021 zachová stávající místní poplatek podle § 10b zákona o místních poplatcích podle odstavce 2, zda zachová stávající poplatek za komunální odpad podle § 17a zákona o odpadech (srov. § 161 odst. 3 nového zákona o odpadech), zda zachová výběr úhrady za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob na základě smlouvy podle stávajícího § 17 zákona o odpadech (srov. § 161 odst. 1 nového zákona o odpadech), nebo zda v poplatkovém období 2021 zavede některý z nových místních poplatků za komunální odpad.

S ohledem na to, že poplatkovým obdobím stávajících i nových poplatků je kalendářní rok, není možné ponechat stávající poplatek v účinnosti po část roku 2021 a zavést některý z nových poplatků po zbytek roku 2021.

Ustanovení odkazuje na nový zákon o odpadech, jehož číslo bude doplněno v rámci redakční úpravy před publikací ve Sbírce zákonů.

K odstavci 5:

Konstrukce dosavadního místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je velmi podobná konstrukci nového místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Aby byly zmírněny dopady na obecní úřady, které jsou správcem místních poplatků, navrhuje se nečinit v platební rovině rozdíly mezi novým a starým místním poplatkem.

V praxi to znamená zejména to, že se oba poplatky, starý i nový, evidují na stejném osobním daňovém účtu. Pokud tedy obec měla zaveden poplatek podle stávajícího § 10b zákona o místních poplatcích a namísto něj zavede poplatek podle nového § 10e an., nebude nutné provádět v systémech pro správu placení poplatku zásadnější úpravy.

K části druhé

Návrh výslovně uvádí, že v případě provozovatelů kolektivních systémů se jedná o činnost, která není živností. Nutnost změny živnostenského zákona je odůvodněna tím, aby byla jednoznačně vyloučena případná pochybnost o formě výkonu činnosti provozovatelů kolektivního systému.

Již v současné době činnost provozovatelů kolektivních systémů není živností a pouze se tak potvrzuje současný právní stav.

K části třetí

K bodu 1 (§ 19 odst. 1 písm. zc)

Navrhovaná úprava reaguje na nově navrhovaný zákon o výrobcích s ukončenou životností, který upravuje kolektivní systém pro plnění povinností výrobců vybraných výrobků, kterými jsou elektrozařízení, baterie a akumulátory, pneumatiky a vozidla, a který doposud upravoval zákon o odpadech, a též na novelu zákona o obalech. Ustanovení § 19 odst. 1 písm. zc) zákona o daních z příjmů osvobozuje příspěvky výrobců vybraných výrobků a provozovatelů solárních elektráren plynoucí provozovatelům kolektivního systému zajišťujícímu povinnosti podle současně platného zákona o odpadech ve vztahu k elektrozařízením a solárním panelům za podmínky, že jsou tyto příspěvky použity na zpracování elektroodpadů nebo odpadu ze solárních panelů. Současné osvobození nedopadá na další výrobky, které budou podle navrhovaného zákona považované za výrobky s ukončenou životností, vůči kterým bude provozovatel kolektivního systému zajišťovat plnění povinnosti zpětného odběru, zpracování

a využití nebo odstranění na základě příspěvků od výrobců. Navrhuje se tak rozšířit osvobození i na tyto příspěvky.

Provozovatel kolektivního systému není z důvodu, že je akciovou společností, považován za veřejně prospěšného poplatníka podle zákona o daních z příjmů. Jeho fungování je však obdobné, tj. neziskové, protože navrhovaný zákon o výrobcích s ukončenou životností omezuje jeho předmět činnosti pouze na činnosti taxativně stanovené (viz § 41 odst. 1), zakazuje provozovateli kolektivního systému rozdělovat zisk a jiné vlastní zdroje, přičemž je omezeno jejich použití (§ 47 odst. 2) a stanovuje účelovou vázanost příspěvků vybraných od výrobců (§ 47 odst. 3). Z tohoto důvodu se provozovatelům kolektivních systémů navrhuje daňový režim obdobný veřejně prospěšným poplatníkům, u kterých příjmy z hlavní (nepodnikatelské) činnosti nejsou (za splnění zákonem stanovených podmínek) předmětem daně a výdaje s nimi související jsou nedaňové. V případě provozovatelů kolektivních systémů se jedná o zajišťování plnění povinností zpětného odběru, zpracování a využití nebo odstranění výrobků s ukončenou životností, proto je osvobození příspěvků vázáno na jejich použití na tuto činnost.

Osvobození se dále rozšiřuje i na příspěvky, které platí podle zákona o obalech osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu obaly, autorizované obalové společnosti na základě tzv. smlouvy o sdruženém plnění, podle které tato společnost zajišťuje plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů (tzv. sdružené plnění). Důvodem je skutečnost, že jejich fungování je shodné s fungováním provozovatele kolektivního systému. Kromě zajišťování tohoto sdruženého plnění nesmí autorizovaná společnost vykonávat jinou činnost než poradenskou činnost výzkumnou, osvětovou nebo propagační činnost, přičemž tuto další činnost smí autorizovaná společnost vyvíjet pouze jako vedlejší činnost (§ 20 odst. 1 zákona o obalech). Ani tato autorizovaná společnost nesmí rozdělovat zisk (§ 20 odst. 5 zákona o obalech). I v tomto případě je osvobození příspěvků podmíněno jejich použitím na plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů.

K části čtvrté

K bodu 1 (§ 10 odst. 2)

Navrhuje se do zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rezervách“) výslovně doplnit, že rezerva na zajištění rekultivace a následné péče o skládku podle § 41 zákona upravujícího odpady patří mezi ostatní rezervy vymezené v § 10 zákona o rezervách a je tedy výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů podle zákona o daních z příjmů.

Ustanovení § 10 odst. 2 zákona o rezervách vymezuje, které další rezervy upravené jiným právním předpisem jsou pro účely zjištění základu daně z příjmů daňově uznatelné. Z důvodu právní jistoty, přehlednosti a zajištění aplikace navazujících ustanovení zákona o rezervách (např. § 10a) je žádoucí, aby tato daňová uznatelnost byla stanovena zákonem o rezervách a nikoliv jiným právním předpisem, který danou rezervu upravuje, neboť v takovém případě by se de facto jednalo o nepřímou novelu zákona o rezervách.

K bodu 2 (§ 10a odst. 4 úvodní část ustanovení)

Navrhovaná změna upravuje zvláštní vázaný účet, na který musí být deponovány peněžní prostředky některých druhů rezerv pro to, aby mohly být daňově uznatelným výdajem. Navržená úprava bude umožňovat vedení zvláštního vázaného účtu u bank licencovaných v České republice se sídlem na území České republiky a dále u poboček zahraničních bank se sídlem v jiném členském státě Evropské unie zřízených v České republice. Nově již tedy nebude možné zvláštní vázaný účet založit u banky se sídlem v jiném členském státě Evropské unie, s výjimkou pobočky takové banky zřízené na území České republiky, a to ani se souhlasem příslušného orgánu, ale naopak u české pobočky takové banky bude zřízení tohoto účtu možné bez jakéhokoli souhlasu. Narovná se tedy režim pro zřízení zvláštního vázaného účtu v bankách se sídlem na území České republiky a v pobočkách bank se sídlem v jiném členském státě Evropské unie zřízených na území České republiky.

Dále se do textu ustanovení doplňuje chybějící čárka k oddělení větných členů.

K bodu 3 (§ 10a odst. 4 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, kterou se zajišťuje terminologické provázání rezervy na rekultivace a sanace skládek na nový zákon o odpadech.

K části páté

V zákoně o pozemních komunikacích se přizpůsobuje terminologie navrhovanému zákonu, pokud jde o zařízení ke sběru vozidel s ukončenou životností, a nahrazuje se odkaz na rušený zákon o odpadech odkazem na navrhovaný zákon.

K části šesté

Kvůli dosažení plného souladu českých předpisů v odpadovém hospodářství s rámcovou směrnicí, je nutné zrušit ustanovení veterinárního zákona, která zcela vyjímá vedlejší produkty živočišného původu z působnosti odpadových předpisů.

K části sedmé

V zákoně o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích se přizpůsobuje terminologie navrhovanému zákonu, pokud jde o zařízení ke sběru vozidel s ukončenou životností a informační systém pro vedení informací o vozidlech s ukončenou životností, a nahrazuje se odkaz na rušený zákon o odpadech odkazem na navrhovaný zákon.

K části osmé

S ohledem na náklady na vydávání rozhodnutí v oblasti přeshraniční přepravy se mění zákon o správních poplatcích.

K části deváté

K bodu 1 až 3

Čl. 9 odst. 2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic ve znění Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018 ukládá členskému státu povinnost zajistit, aby každý dodavatel předmětu ve smyslu čl. 3 bodu 33 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, tj. nařízení REACH ode dne 5. ledna 2021 poskytoval informace v souladu s čl. 33 odst. 1 uvedeného nařízení. Jedná se o informace umožňující bezpečné použití předmětu, včetně alespoň názvu látky. Za účelem zpřehlednění situace na trhu zavádí Evropská agentura pro chemické látky databázi, kam budou informace

zaznamenávány. Tato databáze bude zpřístupněna subjektům zpracovávajícím odpady. Na základě žádosti bude přístup do databáze umožněn také spotřebitelům. Problematika chemických látek je v unijním právu upravena převážně prostřednictvím přímo použitelných nařízení. V českém právním řádu je právní úprava svěřena do kompetencí členského státu, tj. převážně povinnosti a sankce za jejich porušení, implementována do zákona č. 350/2011 Sb., chemického zákona. S ohledem na tuto skutečnost byla povinnost výrobce, dovozce, dodavatele nebo následného uživatele poskytovat informace do databáze zřízené Evropskou agenturou pro chemické látky rovněž vtělena do chemického zákona.

K části desáté

Účinnost se navrhuje v návaznosti na zákon o odpadech a zákon o výrobcích s ukončenou životností tak, aby tento navazující změnový zákon nabyl účinnosti současně s těmito zákony.

V Praze dne 9. prosince 2019

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v.r.

Ministr životního prostředí:

Mgr. Richard Brabec v.r.